

TER ADVISERING

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**

Auteur

[Redacted]

Datum

11 januari 2023

Kenmerk

DGBI / 25762513

nota

BNC Fiche Wijziging Gemeenschapsmodellenverordening
en Herschikking Modellenrichtlijn

Kopie aan

Bijlage(n)

1

Parafenroute

[Redacted signature area]

Aanleiding

Op 28 november heeft de Europese Commissie een voorstel voor de wijziging van het EU-modelrechtstelsel (Verordening voor het EU-modelrecht en harmonisatie van de Richtlijn voor nationale stelsels) gepubliceerd. In deze nota wordt uw akkoord gevraagd op de Nederlandse positie ten aanzien van dit voorstel, zoals opgenomen in het bijgevoegde BNC-fiche. Het fiche wordt behandeld in het BNC-overleg van 18 januari, waarna het zal voorliggen in de CoCo van 24 januari. Na de MR van 27 januari zal het fiche aan de Kamer worden gestuurd.

Advies

U wordt geadviseerd om akkoord te gaan met bijgevoegd concept BNC-fiche.

Kernpunten

- Met een modelrecht is het mogelijk om de uiterlijke kenmerken van een product te beschermen. De visuele aspecten van een product, zoals de vorm, kleur of het materiaal, zijn van invloed op de keuzes van consumenten en bieden daarmee een belangrijk concurrentievoordeel.
- Het is mogelijk om via de Gemeenschapsmodellenverordening bescherming te verkrijgen voor de gehele EU (via het Bureau voor Intellectuele Eigendom van de Europese Unie). Ook is het mogelijk om bescherming te verkrijgen op nationaal niveau (in het geval van Nederland: is er alleen bescherming mogelijk op regionaal niveau voor de gehele Benelux via inschrijving bij het Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom (BBIE)).
- Met het voorstel beoogt de Commissie beide modellenstelsels te moderniseren door het toegankelijker, doeltreffender en betaalbaarder te maken; de complementariteit en onderlinge samenhang tussen de Europese en nationale/regionale modellenstelsels te vergroten; belangrijke aspecten

Ontvangen BBR

van het modelstelsel te harmoniseren om een gelijk speelveld te creëren op de interne markt.

- Nederland is overwegend positief over de concrete voorstellen tot modernisering en harmonisatie van de modellenstelsels, omdat de aanpassingen de Nederlandse concurrentiekracht vergroten en de herziening in het geheel goed aansluit bij het bestaande Nederlandse beleid.
- In de harmonisatie dient wel de juiste balans te worden gevonden zodat het Benelux-stelsel toegankelijk en betaalbaar blijft. Nederland heeft zich in de aanloop naar dit voorstel kritisch uitgelaten over de verplichte invoering van administratieve nietigheidsprocedures. Via een dergelijke procedure kan de geldigheid van een modelrecht worden aangevochten bij een nationaal kantoor (voor Nederland: het BBIE), als alternatief voor een prijzige gerechtelijke procedure.
- Voor Nederland en andere (kleinere) lidstaten is het opzetten en uitvoeren van dergelijke procedures een onevenredige belasting in relatie tot het naar verwachting zeer beperkte mate van gebruik. In het BNC-fiche wordt dan ook aangegeven dat het kabinet van mening is dat de noodzaak van een verplichting tot invoering hiervan onvoldoende is onderbouwd en zal pleiten voor een vrijwillig systeem. Het is nog onduidelijk of hiervoor voldoende medestanders gevonden kunnen worden.
- Een ander belangrijk onderwerp betreft de vervangingsonderdelenmarkt. In het voorstel wordt liberalisatie van deze markt voorgesteld, zodat vervangingsonderdelen ter reparatie van bepaalde producten (met name autovoertuigen) niet per se van de modelhouder afkomstig hoeven te zijn. Momenteel verschillen de regels hieromtrent in de lidstaten, met rechtsonzekerheid en een ongelijk speelveld tot gevolg.
- Nederland kent op het gebied van vervangingsonderdelen reeds een liberaal stelsel (en onze industrie heeft daarbij ook belang). Het Commissievoorstel gaat na een overgangperiode richting het Nederlandse stelsel en wordt daarom in het fiche positief gewaardeerd.
- Het ministerie van Financiën beraadt zich nog of het fiche zal worden voorgelegd aan de Staatssecretaris van Financiën vanwege de in de voorstellen geïntroduceerde mogelijkheid voor houders van een model om vermoedelijk inbreukmakende producten ook in doorvoer door de douane tegen laten houden in het voorstel.